

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Журнал заснований у 1918 році

**ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Серія: Філологія. Соціальні комунікації

Том 31 (70) № 3 2020

Частина 3

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Головний редактор:

Казарін Володимир Павлович – доктор філологічних наук, професор, в.о. ректора Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Члени редакційної колегії:

Гадомський Олександр Казимирович – доктор філологічних наук, доктор габілітований гуманітарних наук в області мовознавства (Варшавський університет), професор, завідувач кафедри білоруських та українських досліджень Інституту славістики Опольського університету (Ополе, Польща);

Досенко Анжеліка Костянтинівна – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри слов'янської філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Свенцицька Еліна Михайлівна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Семенець Ольга Сергіївна (відповідальний секретар) – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри зарубіжної філології Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Статкевич Лариса Павлівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри зарубіжної філології Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Ткаченко Тетяна Іванівна – доктор філологічних наук, доцент.

**Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
(протокол № 3 від 28.10.2020 року)**

Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського.
Серія: Філологія. Соціальні комунікації» зареєстровано Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 15711-4/182Р від 28.09.2009 року)

**Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
зі спеціальностей 035 – Філологія, 061 – Журналістика відповідно до Наказу МОН України
від 17.03.2020 № 409 (додаток 1)**

**Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Сторінка журналу: www.philol.vernadskyjournals.in.ua

ISSN 2663-6069 (Print)
ISSN 2663-6077 (Online)

© Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Ahicieva V. O., Lyumar M. Yu.

AUDIOMEDIAL TEXT AND ITS FEATURES IN MODERN LIGUISTICS..... 1

Войцьо І. М.

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ, ВИКОРИСТАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ
ЛЕКСИКИ ТА ВЖИВАННЯ АМЕРИКАНІЗМІВ У ТВОРІ ДЖОДЖО МОЙЕС

«ДО ЗУСТРІЧІ З ТОБОЮ»..... 6

Головнтьова-Коппа О. О.

ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПОРУШЕНИХ МОВНИХ НОРМ
ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ ТВОРУ ДЕНІЕЛЯ КІЗА

«КВІТИ ДЛЯ ЕЛДЖЕРНОНА» УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ 12

Кушнірова Т. В., Капко М. М., Ступка І. М.

ЗБЕРЕЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ НЕЙТРАЛЬНОСТІ ТЕКСТУ ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ..... 18

Пономаренко Л. В.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ
ДЛЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 23

Томнюк Л. М.

ІДІОСТИЛІ АВТОРА І ПЕРЕКЛАДАЧА ЯК ФАКТОРИ ВПЛИВУ
НА ПЕРЕКЛАД ПОЕЗІЇ БУКОВИНИ..... 28

Шейна О. О.

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ТЕЗАУРУСНИЙ АНАЛІЗ МОНОЛОГУ ГАМЛЕТА
“TO BE OR NOT TO BE” В ОРИГІНАЛІ..... 34

ПОРІВНЯЛЬНЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Мізінкіна О. О., Чмир А. В.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ВАСИЛЯ-КОСТЯНТИНА ОСТРОЗЬКОГО
В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРИЧНІЙ РОМАНІСТИЦІ
(«ШЕСТИДНЕВ, АБО КОРОНА ДОМУ ОСТРОЗЬКИХ» П. КРАЛЮКА
ТА «ШАЛЕНІ ШАХИ» Т. Й. О. ЛИТОВЧЕНКІВ)..... 41

Николенко О. Н.

ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТЬ В РОМАНЕ XX ВЕКА
(НА МАТЕРИАЛЕ РОМАНА «ДОКТОР ЖИВАГО» Б. ПАСТЕРНАКА)..... 50

Хайруліна Н. Ф.

ЖИТТЯ ЯК ЯРМАРОК І ЯРМАРОК ЯК ЖИТТЯ В ЛІТЕРАТУРІ АНГЛІЇ
ТА УКРАЇНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ..... 60

Чик Д. Ч.

МІСТО ТА ПОВСЯКДЕННІСТЬ: ЖАНРОВИЙ РІЗНОВИД
«ФІЗІОЛОГІЧНОГО НАРИСУ» У ТВОРЧОСТІ В. ДАЛЯ І Ч. ДІКЕНСА..... 66

ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

Маланій Н. І.

ФІЛОСОФСЬКО-ЛІТЕРАТУРНІ ДИСКУРСИ ДИЗАБІЛІТІ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ
ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ 72

Pukaliak M. V. MULTIMODALITY AS THE MEANS OF MEANING CREATION IN ENGLISH FAIRY TEXT AS FICTIONAL LITERATURE.....	77
Свенцицкая Э. М. ДРАМЫ ОБЪЕКТИВАЦИИ: ВЯЧ. ИВАНОВ – М. М. БАХТИН – М. М. ГИРШМАН.....	82
ФОЛЬКЛОРИСТИКА	
Шкляєва Н. В., Николюк Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ГЕРОЇКО-ФАНТАСТИЧНИХ (ЧАРІВНИХ) КАЗОК ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ ТА ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ ВОЛИНИ.....	88
КРИМСЬКОТАТАРСЬКА ЛІТЕРАТУРА	
Арнаутова А. Р. ЭРВИН УМЕРОВНЫНЪ ЕСЕРЛЕРИНДЕ СЮРГЮНЛИК МЕВЗУСЫНЫНЪ АКС ЭТЮВ ХУСУСИЕТЛЕРИ.....	94
МОВИ НАРОДІВ АЗІЇ, АФРИКИ, АБОРИГЕННИХ НАРОДІВ АМЕРИКИ ТА АВСТРАЛІЇ	
Кравець О. І. ДІАХРОНІЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІОЛЕКТІВ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	104
ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ	
Гриненко І. В., Коваль А. Г. ДИСКУРС-АНАЛІЗ ЯК ЗНАК МОВНОГО КОДУ В СЕРЕДОВИЩІ СОЦІУМУ	111
Колкутіна В. В. ПРИРОДА ІРОНІЧНОГО В НАЦІОСОФСЬКІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ ДМИТРА ДОНЦОВА	119
Плеханова Т. М. ПРОМОЦІЯ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ НА ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ НОВИННОМУ ПОРТАЛІ «СЕГОДНЯ».....	125
КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО, БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО	
Вовк Н. С. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ БІБЛІОТЕК ПОЛЬЩІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ.....	130
ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ	
Козак С. Б. УКРАЇНСЬКІ ЛІТЕРАТУРНІ ЧАСОПИСИ В НІМЕЧЧИНІ ПОВОЄННОЇ ДОБИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ГАЗЕТИ «УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ»: 1945–1950)	138
Куріхін А. А. ФЕНОМЕН ПОПУЛЯРНОСТІ РЕАЛІТІ-ШОУ СЕРЕД ПРЕДСТАВНИКІВ ПОКОЛІННЯ Y	146
Пархитько О. В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ У ЖАНРІ «РЕЙТИНГ»	152

Полумисна О. О. ЛЮДИНА З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ У ФОКУСІ НАУКИ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ).....	159
Скороход Т. О. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ ПЕРІОДИКИ В УКРАЇНІ.....	167
Стекольнічкова В. А. ВІДЕОСТОРИТЕЛІНГ ЯК ЕФЕКТИВНА МОДЕЛЬ ТА ФОРМА У СТРУКТУРІ ЯКІСНОГО ІНВЕСТИГЕЙТОРНОГО МАТЕРІАЛУ.....	174
Харченко О. В. ЛІТЕРАТУРНА ЖУРНАЛІСТИКА: ПЕРЕМОГИ ТА ПОРАЗКИ ЯК РІЗНОВИДИ ЛІТЕРАТУРНИХ ПРИЙОМІВ	180
Юксель Г. З. КОНЦЕПЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЩОДО КРИМУ	186
ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ	
Шульська Н. М., Кошелюк О. В., Рожило М. А. АРТКНИГА ЯК СКЛАДНИК ВІЗУАЛЬНОЇ ПАРАДИГМИ СУЧАСНОГО МЕДІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	194
ПРИКЛАДНІ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
Бондаренко І. С. ПРИКЛАДНІ КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОКУСІ МЕТОДОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОГО ІНЖИНІРИНГУ	199
Досенко А. К. СУЧАСНИЙ МЕДІЙНИЙ КОНТЕНТ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПЛАТФОРМ.....	205
Кияниця Є. О. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ТА СПРИЙНЯТТЯ МЕДІАКОНТЕНТУ СУЧАСНИМИ АУДИТОРІЯМИ	210
Лісневська А. Л. ДО ПИТАННЯ РОБОТИ ЖУРНАЛІСТА З ВІДЕОКОНТЕНТОМ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ.....	216
Підмогильна Н. В., Дрозд А. Г. ІНТЕРНЕТ-ПРОЄКТИ ЯК РЕСУРС МЕДІАОСВІТИ.....	222
Погребняк І. В. БЛОГІНГ ЯК ФОРМА СУЧАСНОГО МЕРЕЖЕВОГО ХУДОЖНЬО-ПУБЛІЦИСТИЧОГО ЖАНРУ	229
Рембецька О. В. ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ГАЗЕТНОЇ РЕКЛАМИ У ПРЕСІ ХЕРСОНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ ХІХ СТОЛІТТЯ («ХЕРСОНСЬКІ ГУБЕРНСЬКІ ВЪДОМОСТИ» (1838), «ЮГЪ» (1898)).....	234
Chen Shaoxiong FORMATION OF RUSSIAN-LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCIES IN STUDENTS STUDYING THE HUMANITIES.....	240
Щегельська Ю. П. ДОДАНА РЕАЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ КОМУНІЦІЮВАННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ БРЕНДІВ ІЗ ЦІЛЬОВИМИ АУДИТОРІЯМИ.....	246

Яременко В. П. ВПЛИВ PR-КОМУНІКАЦІЙ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ СТУДЕНТІВ-СПОРТСМЕНІВ УНІВЕРСИТЕТУ	252
--	------------

РЕЦЕНЗІЇ

Кравченко Л.-Р. С. РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ЗУСНКО МАРИНИ ОЛЕКСІЇВНИ «МІФ У ЛІТЕРАТУРІ АНГЛІЙСЬКОГО БАРОКО»	260
--	------------

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	262
------------------------------------	------------

Харченко О. В.

Київський університет імені Бориса Грінченка

ЛІТЕРАТУРНА ЖУРНАЛІСТИКА: ПЕРЕМОГИ ТА ПОРАЗКИ ЯК РІЗНОВИДИ ЛІТЕРАТУРНИХ ПРИЙОМІВ

Стаття акцентує увагу на проблематиці англомовної літературної журналістики як напряму нон-фікшн, що міксує літературні стилі та літературно-художні техніки з наданням точної інформації, під час створення публіцистики, есе, хронік, тревел-блогів, біографій, та іншого мультимедійного контенту. Серед численних літературних прийомів, що застосовуються в англомовній літературній журналістиці, стаття виокремлює та характеризує різновиди перемог і програвів, що переважно є складниками кульмінації.

У роботі кульмінація розглядається у класичному літературному значенні як момент найбільшого загострення конфлікту, сюжетного перелому, що приводить до фінальної розв'язки.

До головних методів належать моніторинг англомовних засобів масової інформації та мультимедій, емпіричний пошук найбільш значимих варіантів клішованих перемог і програвів американських та британських авторів, що поступово залучаються в англомовну літературну журналістику.

У результаті наукового дослідження було виявлено 16 варіантів перемог і програвів, а саме: «Кінцівка, де усі виграють»; «Погані хлопці перемагають»; «Гарні хлопці перемагають»; «Підкуп дороги до перемоги»; «Темна / сіра конячка»; «Лузер отримує дівчину»; «Переможець отримує дівчину»; «Піррова перемога»; «Друге місце для лузерів»; «Невдахи можуть перемагати»; «Туше / Дотик»; «Перемога витривалістю»; «Перемога без боротьби»; «Білий Прапор», «Status Quo», «Перемога в один голос». Водночас наголошується, що кількість варіантів такого літературного прийому, як «виграв-програв», що ведуть до кульмінацій статей, значно більша, і ця проблематика потребує подальшого дослідження.

Такого роду різновиди кульмінації під назвою «виграв-програв» загострюють сюжет і ведуть до урізноманітнення та підвищення стилістичної якості публіцистичних статей української молоді, журналістів і публіцистів, що пишуть англомовний мультимедійний контент.

Ключові слова: англомовний текстовий контент, літературна журналістика, літературні прийоми, програш і перемога, сюжет, кульмінація.

Постановка проблеми. Актуальність статті полягає в тому, що англомовна літературна журналістика розвивається швидкими темпами, і студенти, журналісти та видавці, що працюють над створенням англомовного контенту, мають не пасти задніх у цьому світовому процесі, адаптуючи нові техніки створення англомовного матеріалу для світових ЗМІ, пам'ятаючи водночас про самобутність української журналістики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато українських учених зробили внесок у методіку підготовки молодих фахівців ЗМІ та мультимедіа. Насамперед треба згадати таких українських гуру журналістики, як В. І. Шкляр [9], Б. В. Потятиник [27] і В. Й. Здоровега [3]. Ефективні методики викладання англійської мови для студентів, журналістів і видавців підготовлені такими відомими педагогами, як І. М. Черемис [7; 8], В. І. Карабан [4], В. В. Коп-

тілов [5], І. В. Корунець [6], В. П. Андрущенко [1] та інші.

До першопрохідців розроблення проблематики літературної журналістики належать такі дослідники, як Т. Wolfe і Е. W. Johnson [29], які вказали на літературні прийоми таких авторів, як Т. Смоллет, Е. Гемінгвей, А. Чехов, Г. Філдінг, О. Генрі, О. де Бальзак, Ч. Дікенс, вказали напрями розвитку англомовної літературної журналістики.

Постановка проблеми. Мета дослідження полягає у виявленні різних видів перемог і програвів як типів літературних прийомів із літературних робіт американських і британських авторів із метою їх характеристики і подальшого залучення у статті українських професіоналів мультимедіа, що пишуть англомовний контент.

Методи дослідження. До ключових методів належать моніторинг англомовних ЗМІ і емпіричний пошук найбільш значимих варіантів

клішованих перемог і програшів американських та британських авторів, що поступово переходять в англomовну літературну журналістику.

Враховуючи статті Р. Нордквіста [24, с. 10–15] і М. Лавсона [21, с. 25–35], ми вважаємо, що літературна журналістика – це форма публіцистики та журналістики, що використовує та комбінує різні літературні і стилістичні стратегії та засоби, які традиційно притаманні художній літературі. Водночас інформація передається правдиво та якісно у формі нарисів, блогів, статей-роздумів, відгуків, біографій і різнопланових публіцистичних статей.

У статті розглядатимуться різновиди перемог і програшів, що переважно створюють кульмінацію твору чи статті. Кульмінацію, у свою чергу, ми беремо у класичному літературному значенні як епізод найбільшого загострення сюжету, що веде до фінальної розв'язки.

Моніторинг американської та британської літератури й публіцистики, наукових і науково-популярних статей дає нам можливість визначити такі різновиди перемог і програшів:

«*Кінцівка де усі виграють*» (*win-win outcome*) – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли у результаті протистояння виграють усі сторони конфлікту.

У пригодницькому романі Р. С. Стівенсона «Острів скарбів» (1881) після запеклої боротьби з піратами головний герой Джим Гокінс знаходить скарби на одному з островів, розташованих біля Куби, отримує перемогу і привозить коштовності в Брістоль (Англія) [32]. Щодо його головного супротивника пірата Джона Сілвера, тому вдається вкрасти одну сумку із золотом, уникнути правосуддя та втекти. Джим реагує на втечу Джона такою фразою: «Я думаю, ми всі були задоволені так дешево позбутися його». Це якраз той випадок, коли і вовки ситі, і вівці цілі. Результат «перемога-перемога».

У дитячій книзі «Як Грінч украв Різдво» доктора Сьюза (1957) шкідливий та зелений монстр Грінч, переодягнувшись у Санту, докучав мешканцям сусіднього поселення [16]. Але врешті-решт протистояння Грінча та містян закінчилось тим, що Грінч розкався, попросив пробачення, і його взяли у громаду містечка.

«*Погані хлопці перемагають*» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли в результаті боротьби виграють «погані хлопці».

У романі антиутопії «1984» Дж. Орвелла [25] головні персонажі Вінстон і Джулія, після того

як їх спіймала і катувала поліція, повністю деградують. Вінстон зраджує свою кохану повністю й починає працювати на «Старшого Брата». Зло у вигляді «Старшого Брата» отримує тотальну перемогу.

У реалістичному романі Г. Флобера «Пані Боварі» (1851) головна героїня – дружина лікаря, Емма Боварі, бере великі позики і вступає в позашлюбні зв'язки, намагаючись вирватись із сірого сьогодення [17]. Усе закінчується трагічно для неї, а її кривдник, лихвар Леро, заробляє чималі гроші на її майні. Чудово продовжують жити й інші персонажі, її коханці Рудольф і Леон, які покинули її у скрутну і драматичну мить життя.

«*Гарні хлопці перемагають*» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли в результаті боротьби виграють «гарні хлопці».

У фентезійному романі «Гаррі Поттер і смертельні реліквії» Дж. К. Ролінг (2007) головний герой і водночас «гарний хлопець» Гаррі разом з усіма своїми друзями й однодумцями вступають у запеклу боротьбу з Лордом Волдемортом та його смертежерами, вампірами та іншими «поганими істотами» [28]. Сили «добра» наприкінці твору знищують потужного та непереможного Лорда Волдеморта.

В епічному романі-фентезі «Володар перснів» (1955) Дж. Р. Р. Толкін «гарні хлопці», Арагон, Леголас та Гімлі розбивають сили Мордору на чолі із Сауроном [34]. Ще один «гарний хлопець» Фродо теж виконує свою місію з перснем, і криваве протистояння сил «добра» та «зла» поступово завершується як «*happy end*».

«*Підкуп дороги до перемоги*» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли один із головних персонажів отримує перемогу шляхом підкупу або інших фінансових махінацій.

У науково-фантастичному романі «Першому гравцеві приготуватися» (2011) Е. Клайна [13] гравці онлайнної рольової гри ОАЗІС, що грали під назвою «Шістки», перемогли своїх потужних суперників і водночас отримали просто фантастичний виграш, щонайменше частково це сталося завдяки тому, що модернове обладнання та шляхи покращення тактики боротьби й розвитку їм оплачували віртуальні агенти компанії Мега-Корп.

У мультсеріалі «Мисливці на тролів: Історії Аркадії» (2016) автора Г. Д. Торо [35] є епізод, коли один менеджер пропонує головним персонажам Джиму та Клер готельну кімнату й гарну вечерю заради того, щоб вони не брали участі

в конкурсі костюмів. Така пропозиція їх не задовольняє. Хабар не спрацював.

«Темна / сіра конячка» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли два фаворити змагань програють, а невідомий учасник змагань несподівано отримує перемогу.

У молодіжному романі «Ось вона, Пані Чудовий Підліток» (1984) М. Годфрі [19] дві сестри-пацанки змагаються за титул першої красуні з енергійною, красивою і жіночою дівчиною Кароль. Але фінал змагань виявляється неочікуваним. Перемагає «сіра конячка» – дівчина, яку майже ніхто не знає.

У романі-фентезі «Переслідування школи Дреаркліфф Гранж» (2018) К. Ньюмен описується завзята щорічна конкуренція двох магічних шкіл – Дреаркліфф та Драїкотт у змаганнях із розгадування ребусів [23]. Незважаючи на шалену підготовку учнів обох шкіл, перемогу отримує школа Святого Кутберта, яка завжди належала до аутсайдерів у цьому змаганні.

«Лузер отримує дівчину» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли у фізичному та психологічному протистоянні двох хлопців за серце дівчини дівчина дає відкоша переможцю й несподівано обирає лузера. Треба зазначити, що протилежний варіант під назвою «Переможець отримує дівчину» також трапляється.

У «Кентерберійських оповіданнях» (1387) Дж. Чосера в «Оповіді лицаря» [12] двоюродні брати та друзі, Паламон і Арсіт, закохалися в одну й ту саму дівчину – Емілію. Арсіт отримує перемогу, але врешті-решт одружуються Паламон та Емілія.

У фантастичному бойовику «Пророк» (1990) режисера Л. Тамахорі [33] головний герой Кріс, якого грає Ніколас Кейдж, може бачити безпосереднє майбутнє. Зацікавившись симпатичною дівчиною, він виявляє, що вона може покинути свого нареченого лише в одному випадку – якщо її хлопець його відлуплює. Кріс надає таку можливість своєму супернику, дівчина починає його жаліти, і він таки переграє свого суперника, отримуючи руку та серце красуні.

«Піррова перемога» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли перемога дається дуже великою ціною, що дуже близько до поразки. Ця назва стала метафоричною й походить від царя Пірра, який переміг римлян у 279 році до н. е. і водночас зазначив: «Ще одна така перемога – і я залишуся без війська».

В автобіографічному романі «Чорний Лебідь Зелений» Д. Мітчелла (2006) батько посварився з дружиною та пішов у сад. Там його заспокоює донька Джулія і каже так: «Ти знаєш, що таке Піррова перемога, батьку?.. Стародавня Греція. Піррова перемога – це коли ти виграв, але ціна перемоги така висока... То... здається так, що ми сьогодні миємо посуд знову. Ти миєш чи витираєш?» [22].

У фентезійному романі «Гаррі Поттер і напів-кровний принц», написаному Дж. К. Роулінг у 2005 році [29], один із головних персонажів, Лорд Волдеморт, розпочинає відкритий терор по всій Англії і справжній переворот у магічному світі. Як виявляється, усі предки Волдворта були настільки пихатими й гордовитими, що для підтримання «чистоти крові» вони одружувалися через інбридинг, лише у колі своїх «чисто-кровних» родичів. Заплативши величезні гроші й чималі зусилля на підтримання «чистоти крові», вони отримали певну «Піррову перемогу», оскільки отримали психологічну нестабільність та інші вади для нових поколінь.

«Друге місце для лузерів» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли суперників задовольняє лише перше місце, а друге сприймається як поразка.

У поліційному романі «Немає переможців на другому місті» (1989) В. Г. Джордан ключовою фразою є така: «Будь першим або мертвим... немає переможця на другому місті в бою з вогнепальною зброєю» [20]. Роман зображує чимало драматичних сцен із застосуванням зброї, де життя поліціантів і військових просто висить на волосині, або вони перемагають, або вмирають від куль ворогів і злочинців.

В американському бойовику «Малюк-каратист 2» (1986) режисера Д. Г. Евілдсена [10] у фінальному бою хлопець-хуліган Кобра Кай програє вирішальний бій своєму супернику. Він має не дуже засмучений вигляд, але його тренер, сенсей Кріз, розбиває приз і починає лупцювати свого учня, поки того не захищає тренер переможця. Друге місце престижного чемпіонату сприймається як поразка.

«Невдахи можуть перемагати» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і містить антиіронію, коли більш слабкий суперник несподівано перемагає в явного фаворита двобою.

У фентезійному романі «Гаррі Поттер і філософський камінь», опублікованому Дж. К. Роулінг у 1997 році [29], Гаррі Поттер та його команда

сильно програє під час матчу з квідичу. Його мітла виявляється зачарованою і не слухається його. Але завдяки його силі характеру та допомозі Герміони він стає дуже спритним, ловить золотий снитч і отримує рішучу перемогу разом зі своєю командою.

У пародійній історії Англії під назвою «1066 і Все Це» (1930) В. С. Селлар і Р. Дж. Сатман історія Великобританії описується в сатирично-пародійному світлі [31]. Однією з головних битв, що значно вплинула на взаємовідносини Англії та Шотландії, була битва при Беннокберні (1314). Незважаючи на чисельну перевагу, з різних джерел трикратну й навіть п'ятикратну, війська Роберта I Брюса, до складу яких входили не лише професійні військові, але й селяни з торговцями, розбили армію Едуарда II. Автори висміяли незграбність досвідченої та фаворитної армії Англії тим, що зазвичай вони воювали проти професійних ворожих армій у чисельній меншості. А коли їх було вчетверо більше за шотландців, з усіма їхніми фермерами та простолюдинами, англійці просто розгубилися.

«*Туше / Дотик*» (*Touché*) – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли один із суперників визнає програє очко чи двобій, намагаючись не втратити своє обличчя. Назва прийому пішла з фехтування, де ця французька назва означає колючий удар, визнаний суперником і рефері.

В американському сімейному телесеріалі «Сестри» (1991–1996) Р. Ковен чотири сестри, з батьком-трудоголіком і матінкою-алкоголічкою, постійно вступають у суперечки і час від часу застосовують цей літературний прийом. Наприклад, одна із суперечок між Тедді та Александрою закінчується так: «Туше, люба сестро, ти пустила у мене кров і дбаєш про те, щоб прикінчити мене?» [14].

У гумористичному романі-фентезі «Вечеря та Шоу» (2014) М. Кволіті принцеса Аврора запрошує Маліфісенту на вечерю, знаючи, що та не любить ходити на такі заходи. У них відбувається такий діалог: «Маліфісента: – Ти чула? Що точно ти чула, принцесо, що примусило тебе запросити мене на вечерю? Аврора: – Добре, я чула, що тобі не подобається, коли тебе не запрошують. Маліфісента: – Туше...» [26].

«*Перемога витривалістю*» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли один із суперників виграє лише тому, що один виживає у скрутній ситуації або на полі бою.

У романі «Голодні ігри» С. Коллінз (2008) у постапокаліпсичній Америці майбутнього відбуваються змагання на виживання, які знімають як реаліті-шоу [15]. Дванадцять дистриктів виставляють по хлопцю та дівчині, які змагаються з представниками інших команд не на життя, а на смерть. Головні герої, дівчина Кетніс і хлопець Піта, виживають, рятуються і так перемагають у цих жорстоких змаганнях, але попереду на них чекають нові випробування, де їм знову доведеться отримувати перемогу ціною своєї витривалості та життя.

У спортивному кінофільмі драмі «Роккі» (1976) Д. Евілдсена головний герой, посередній боксер Роккі, якого місцева преса прозвала як «Італійський жеребець», виходить на бій із відомим боксером Аполло. З одного боку, Роккі мав фінансові труднощі, з іншого – йому випав щасливий квиток. Незважаючи на різний рівень боксерів, Роккі витримав усі 15 раундів, і навіть послав чемпіона в нокдаун. Його головний козир – витривалість. Прецедентною стала фраза Роккі з цього фільму: «Життя не в тому, наскільки сильно ти можеш завдати удар... а в тому, скільки ти можеш витримати і все одно продовжувати рухатися вперед» [11].

«*Перемога без боротьби*» – літературний прийом, що належить до різновидів перемог і програшів, коли одна сторона виграє тому, що ставить іншу в настільки не вигідну ситуацію, що боротьба припиняється сама собою. Назва прийому пішла з книги «Мистецтво війни» китайського автора Сунь Цзи.

У фентезійному романі «Гаррі Поттер і філософський камінь», написаному Дж. К. Ролінг у 1997 році [30], Гаррі Поттер бере на озброєння захисне магичне заклинання «*Expelliarmus*», що означає латинською мовою «я виганяю зброю». Це заклинання він вигукує, переважно розмахуючи чарівною паличкою. Так йому вдається не вступати в бій із серйозними ворогами, а перемагати, роззброюючи їхню магію та силу ще до бою. Цей прийом він використовує в усіх наступних романах. Лише один раз цей прийом не спрацьовує – у боротьбі з могутнім Лордом Волдеморттом.

У пригодницькому фільмі «Пригоди барона Мюнгаузена» (1988) Т. Гіллама [18], коли барон воскрес із мертвих, він так вразив солдатів-супротивників на чолі з Гораціо, що вони всі перебігли на його бік, відпустили затриманих людей і припинили війну. Авторитет барона Мюнгаузена був дуже високим. Війна закінчилася без усякого кровопролиття.

Таблиця 1

Перемоги та поразки як різновиди літературних прийомів

Перемоги та поразки як різновиди літературних прийомів.	
1.	«Кінцівка де усі виграють» (“win-win outcome”)
2.	«Погані хлопці перемагають»
3.	«Гарні хлопці перемагають»
4.	«Підкуп дороги до перемоги»
5.	«Темна / сіра конячка»
6. а.	«Лузер отримує дівчину»
6. б.	«Переможець отримує дівчину»
7.	«Пірова перемога»
8.	«Друге місце для лузерів»
9.	«Невдахи можуть перемагати»
10.	«Туше / Дотик» (Touché)
11.	«Перемога витривалістю»
12.	«Перемога без боротьби»

Звісно, обсяги статті не дають можливості охарактеризувати інші варіанти літературних прийомів цього плану, такі як «Білий Препор», «Status

Quo», «Перемога в один голос» тощо. Але головні різновиди, на нашу думку, відображено в роботі.

У таблиці 1 «Перемоги та поразки як різновиди літературних прийомів» наводяться назви всіх літературних прийомів, які розглянуто в статті.

Висновки і пропозиції. У результаті моніторингу англомовної літератури та публіцистики було виокремлено 16 різновидів перемог і програшів, що переважно ведуть до кульмінації та загострення сюжету твору. Вони є варіантами літературних прийомів, що активно використовуються в англомовній літературі й поступово знаходять своє місце в літературній журналістиці.

Моніторинг, виявлення і класифікація сучасних варіантів стилістичних і літературних засобів, що залучаються американськими та британськими письменниками й поступово перетікають у літературну журналістику, є одним із напрямів наукових досліджень літературознавців, філологів і журналістів-практиків. Поліпшення знань у цьому напрямі приведе до створення більш якісного англомовного контенту студентами, журналістами та видавцями.

Список літератури:

1. Андрущенко В. П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу. *Вища освіта України*. 2004. № 1. С. 5–9.
2. Аристотель Поэтика / пер. М. М. Позднева. Книга сочинителя, Санкт-Петербург : Амфора, 2008. 320 с.
3. Здоровега В. Й. Про журналістику і журналістів: статті, есе, виступи, діалоги. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. С. 90–99.
4. Карабан В. І. Переклад англійської науково-технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми». Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2003. 208 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Вінниця : Нова книга, 2003. 448 с.
7. Черемис І. М. Формування професійної компетенції майбутніх журналістів засобами іншомовних професійних видань : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ : Інститут Вищої освіти АПН, 2008. 22 с.
8. Черемис І. М. Формування компетентності майбутніх журналістів засобами вітчизняної та іншомовної преси. *Вища освіта України*. 2005. № 4 (14). Додаток. С. 169–177.
9. Шкляр В. І. Українська журналістика: вчора, сьогодні, завтра. Київ : КМУЦА, 1996. 168 с.
10. Avildsen J. G. (1986), “Karate Kid II”, martial arts film, USA, Columbia Pictures. URL: https://play.google.com/store/movies/details/The_Karate_Kid_Part_II?id=pHUGawATlkw&hl=en_US (accessed 7.06.2020).
11. Avildsen J. G. (1976), “Rocky”, sport drama film, USA : United Artists. URL: <https://ww1.0123movies.su/movie/rocky-1976-online-123movies/> (accessed 7.06.2020).
12. Chaucer G. (1387), “Tales of Caunterbury”, satiric short stories. UK : Barnes & Noble Classics Series, 2007. 278 p.
13. Cline E. (2011), “Ready Player One”, science fiction. USA : Crown Publishing Group. 579 p.
14. Cowen N. (1991–1996), Sisters, family drama series. USA: NBC. URL: <https://reelgood.com/show/sisters-1991> (accessed 7.06.2020).
15. Collins S. (2008), “The Hunger Games”, sci-fi and action novel. USA : Scholastic. 374 p.
16. Dr. Seuss. (1957), “How the Grinch stole Christmas!” children’s story. Random House. 67 p.
17. Flaubert G. (1857), “Madame Bovary”, realist novel. France: Revue de Paris. 459 p.
18. Gilliam T. (1988), “The Adventures of Baron Munchausen”, adventure fantasy film. USA: Columbia Pictures. URL: <https://www.dailymotion.com/video/x5s5o0v> (accessed 7.06.2020).
19. Godfrey M. (1984), “Here She Is Ms Teeny Wonderful”, young adult novel. USA : Scholastic Tab Publications. 172 p.

20. Jordan W. H. (1989), "No Second Place Winner", police novel. USA : Police Bookshelf. 114 p.
21. Lawson, Mark. (2008, April 5). "I heard the news today, oh boy" *Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/books/2008/apr/05/featuresreviews.guardianreview21> (accessed 07.02.2020).
22. Mitchell D. (2006), "Black Swan Green", semi-autobiographical novel. UK : Random House. 294 p.
23. Newman K. (2018), "The Haunting of Drearcliff Grange School", fantasy novel. UK : Titan books. 400 p.
24. Nordquist R. (2019). What is literary journalism? URL: <https://www.thoughtco.com/what-is-literary-journalism-1691132> (accessed 07.02.2020).
25. Orwell G. (1949), "Nineteen Eighty-four: A novel", dystopian novel. UK : London, Secker&Warburg. 328 p.
26. Quality M. (2014), "Dinner and a Show", fantasy, romance and humor novel. UK. URL: <https://www.fanfiction.net/s/10788350/1/Dinner-and-a-Show> (accessed 7.06.2020).
27. Potyatynyk B. (2019), "Mass Media as a Self-Expanding Megamachine: Is It Possible To Stop It?". URL: http://media-journal.franko.lviv.ua/N1/Mediaphilos/borys_potyat1_eng.htm (accessed 7.06.2020).
28. Rowling J. K. (2007), "Harry Potter and the Deadly Hallows", fantasy novel. UK : Bloomsberry Publishing. 607 p.
29. Rowling J. K. (2010), "Harry Potter and the Half-Blood Prince", fantasy novel. UK : Bloomsbury. 607 p.
30. Rowling J. K. (1997), "Harry Potter and the Philosopher's stone", fantasy novel. UK : Bloomsbury. 223 p.
31. Sellar W. S., Yeatman R. J. (1930), "1066 and All That", parody. UK : Methuen Publishing, 172 p.
32. Stevenson R. L. (1881), "Treasure Island", adventure novel. UK : Cassel and Company. 262 p.
33. Tamahori L. (2007), "Next", sci-fi thriller film, USA, Revolution Studios. URL: <https://www.hoopladigital.com/title/12184108> (accessed 7.06.2020).
34. Tolkien J. R. R. (1968), "The Lord of the Rings", epic fantasy novel. UK : Allen& Ulwin. 1216 p.
35. Toro G.d. (2016–2018), "Trollhunters: Tales of Arkadia, fantasy-television series, USA, Dreamworks animation. URL: <https://www.netflix.com/ua/title/80075820> (accessed 7.06.2018).
36. Wolfe T., & Johnson E. W. (eds.). (1975). *The New Journalism*. London, UK : Picador. 394 p.

Kharchenko. O. V. LITERARY JOURNALISM: THE VICTORIES AND DEFEATS AS VARIANTS OF LITERARY DEVICES

The article turns its attention to the issues of Anglo-Saxon literary journalism, as a direction of non-fiction, mixing literary styles and narrative techniques, giving the faithful information, while writing features, chronicles, essays, travel blogs, biographies, and other multimedia content. Among numerous literary devices applied in English-speaking literary journalism, the article singles out and characterizes the various types of victories and defeats, which are the components of climaxes, in the majority of cases. The main methods of the research include the monitoring of the English-speaking means of mass media and multimedia, the empiric search of the most important variants of cliché victories and defeats used by American and British authors, which gradually penetrate into English literary journalism.

In this work, the climax is considered in the classical literary meaning as the moment of the highest conflict sharpening, plot breakage, leading to the final denouement.

As a result of the scientific research, sixteen variants of victories and defeats were singled out. They are following: 'Win-win ending'; 'Bad boys win'; 'Good boys win'; 'Bribe as a way to victory'; 'Dark/ grey horse'; 'Loser gets a girl'; 'Winner gets a girl'; 'Pyrrhic victory'; 'The second place for losers'; 'Losers can win'; 'Touché'; 'Guts victory'; 'Victory without fight'; 'White flag', 'Status Quo', 'Victory in one voice.'

At the same time, it is underlined that the number of 'win-lose' literature trick variants leading to climaxes is much greater and this topic needs further research.

These 'win-lose' options of culmination sharpen the article/interview plot and lead to the diversification and improvement of the quality of works of Ukrainian youth writing English multimedia content.

Key words: *English textual content, literary journalism, literary devices, defeat and victory, plot, climax.*